Andere bezems . . .

Het voor u liggende nummer van de Militaire Spectator is het eerste, in een (waarschijnlijk lange) reeks, dat verschijnt onder verantwoordelijkheid van een nieuwe hoofdredacteur. De afgetreden hoofdredacteur, brigade-generaal b.d. P. L. Hoevers, is van mening dat het hoofdredacteurschap dient te worden uitgeoefend door een actief dienend officier, iemand die nog met beide benen in de praktijk van het militaire leven staat. Vandaar dat hij na een korte interimperiode ook deze functie heeft overgedragen. Kennelijk worden aan een directeur van de Hogere Krijgsschool de vereiste kwaliteiten voor een dergelijke functie toegeschreven; hetgeen ook nu weer moet worden bewezen.

In zijn eerste editoriaal, „Nieuwe bezems? . . .", in het februarinummer van 1985 sprak de toen kersverse hoofdredacteur zijn bezorgdheid uit over de geringe animo tot publiceren. Hij schreef:

De Nederlandse militair is in het algemeen geen schrijver, geen publicist. En mocht dat wel het geval zijn dan worden die kwaliteiten vaak — om het maar voorzichtig te zeggen — benut tijdens de uitoefening van de militaire functie, waardoor de lust tot het leveren van een vrijwillige bijdrage aan de Militaire Spectator sterk vermindert.

Het is de bijzondere verdienste van bgen Hoevers geweest dat hij aan die sterke afhankelijkheid van „vrijwillige bijdragen" een beleid heeft toegevoegd waarin jaarlijks — met toestemming van de Bevelhebber der Landstrijdkrachten — de ondercommandanten wordt verzocht publikaties te doen verzorgen over specifiek genoemde onderwerpen, behorende tot hun (deel)functiegebied. Bij de KLu geldt een soortgelijke — zij het minder geformaliseerde — opzet. Dit functioneert thans redelijk succesvol; redelijk omdat, alle goede bedoelingen ten spijt, het resultaat nog wel eens achterblijft bij de verwachtingen. Het gevaar van een dergelijk systeem is, anderzijds, dat anderen zouden kunnen menen dat op eigen initiatief geschreven artikelen niet meer nodig zouden zijn. Het tegendeel is waar!

Ook heeft bgen Hoevers gedurende zijn periode als hoofdredacteur de activiteiten van de redactie sterker gestructureerd, zodat thans sprake is van een gecoördineerd optreden van een goed samenwerkend team.
Kortom, redenen te over om de vorige hoofdredacteur vanaf deze plaats, ook en vooràl namens de lezers, te danken voor zijn niet aflatende inzet, zijn enthousiasme, zijn werklust en zijn initiatieven. Immers — en dat wordt vaak onvoldoende beseft — een militair vakblad als het onderhavige komt maandelijks niet zomaar uit de lucht vallen. Integendeel, ook hier geldt de bekende regel: 10% inspiratie en 90% transpiratie.

Er is dan ook geen aanleiding een andere redactionele koers te gaan volgen; het uitgestippelde beleid voldoet uitstekend, het is nu zaak dit verder uit te bouwen. Vandaar ook de titel van dit editoriaal: er behoeft niet te worden schoongeveegd, een andere bezem is voldoende.
Toch is bezinning op de inhoud van de Militaire Spectator van tijd tot tijd op zijn plaats. De aflossing van de wacht is wellicht zo'n moment.

In een militair vakblad als het onze zouden publikaties moeten verschijnen met onderwerpen uit de volgende gebieden.

— Het operationele gebied (in de uitgebreidste betekenis van het woord).
— Militair management en bestuurskunde.
— Externe invloeden, d.w.z. alles wat zich welis-

waar buiten de defensieorganisatie afspeelt, maar met een (in)directe invloed op, of gevolgen voor, deze organisatie.
— Algemeen militair-vormende onderwerpen; in feite al hetgeen niet direct kan worden ondergebracht bij een van de overige gebieden.

Daarbij moet tevens worden bedacht dat de Militaire Spectator in zijn algemeenheid aantrekkelijk en interessant dient te zijn voor àlle officieren van land- en luchtmacht.
Dat gezegd hebbende kunnen twee zaken worden geconstateerd.
Hoewel een exacte indeling in een van de vier geschetste gebieden vaak wat kunstmatig is, blijkt na een verkenning van enkele jaargangen dat publikaties over operationele en algemeen vormende onderwerpen de boventoon voeren. Onderwerpen uit de twee overige gebieden blijven daarbij achter, met een duidelijk negatieve trend voor het gebied „externe invloeden", hetgeen een bedenkelijke ontwikkeling is. Meer dan ooit wordt de vrijheid van handelen van de defensieleiding beperkt en het beleid wordt mede bepaald door politieke, economische en strategische overwegingen, gezien uit zowel nationale als internationale en bondgenootschappelijke optiek. Meer dan ooit zou dat voor het professionele militaire personeel aanleiding moeten zijn zich in die onderwerpen te verdiepen. De Militaire Spectator zou daarbij een rol kunnen (en wellicht moeten) spelen.
Ook is mij gebleken dat bij de jonge subalterne officieren slechts een geringe belangstelling bestaat voor de Militaire Spectator. Dat is overigens niet verwonderlijk, want er valt maar weinig in te lezen, waarmee zij in hun dagelijks functioneren iets kunnen doen. Men vindt in het algemeen de artikelen wel interessant, maar het zijn vaak onderwerpen en problemen op een niveau dat (nog) niet het hunne is. Mij dunkt dat er behoefte bestaat aan (meer) artikelen voor de lezers die functioneren op compagnies- en pelotonsniveau. Daarin zouden praktische (en vaak alledaagse) onderwerpen van allerlei aard aan de orde moeten worden gesteld en mogelijke oplossingen en slimmigheidjes worden aangedragen. Bij de eenheden is vaak een enorm brok vernuft en inventiviteit aanwezig, soms zelfs opgenomen in oefenaanwijzingen, oefenstukken, onderdeelspublikaties e.d.; laat anderen daarvan meegenieten en niet steeds opnieuw het wiel uitvinden. Kortom, publiceer dit soort zaken! Wellicht dat zodoende ook een bijdrage kan worden geleverd aan het vastleggen en overdragen van vakkennis en ervaring, één van de zwakke punten in ons bedrijf.

Uiteraard zullen die publikaties van een ander gehalte zijn dan die welke nu in de Militaire Spectator verschijnen; ze zijn dan ook gericht op een andere doelgroep. Een doelgroep die tot heden, hoewel ze ruim 50% van het lezersbestand uitmaakt, wat karig is bedeeld. Officieren van parate en opleidingseenheden, het woord is thans aan u. Laat eens wat horen! Wellicht dat commandanten bereid zijn het vaak noodzakelijke duwtje te geven.

De redactionele koers wordt derhalve niet veranderd, hooguit wat verfijnd. Wij richten ons op een Militaire Spectator waarin regelmatig alle relevante gebieden op evenwichtige wijze aan de orde zullen komen en waarin zoveel mogelijk lezers iets van hun gading zullen vinden.

Tenminste, als u ons daartoe in staat stelt! . . .

